

PRIKAZ STANJA PROSTORNIH PLANOVA U REPUBLICI HRVATSKOJ

Romana Di Giusto

Gorana Ljubičić

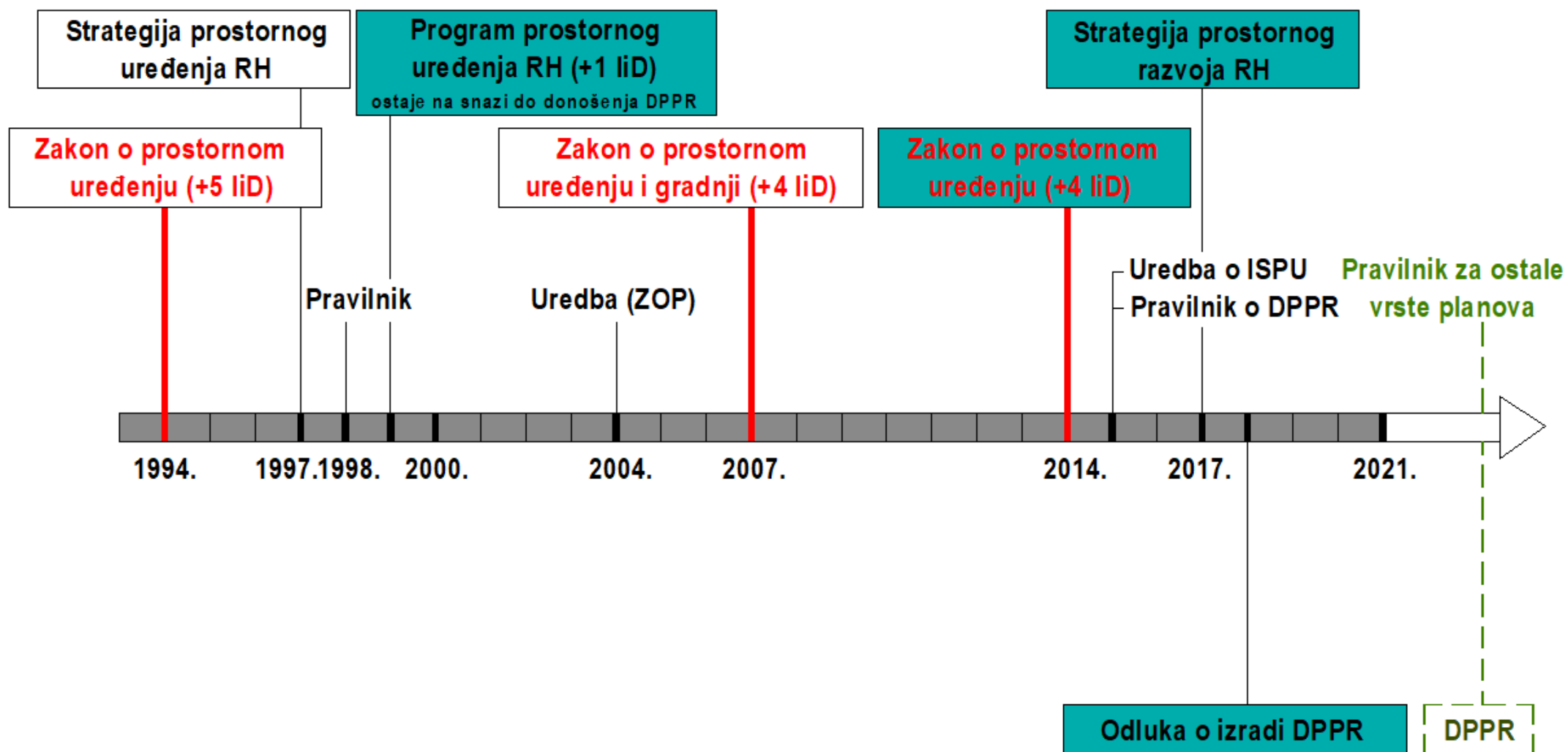
CILJEVI:

- istražiti pokrivenost područja RH prostornim planovima svih razina
- utvrditi starost važećih prostornih planova (osnovnih), te broj njihovih izmjena i dopuna
- preispitati stručne kapacitete izrađivača prostornih planova
- planiranje središnjih naselja gradova GUP-ovima i UPU-ovima

METODOLOGIJA IZRADE:

- utvrđivanje podataka o stanju prostornih planova
- anketiranje županijskih zavoda (15 anketnih odgovora)

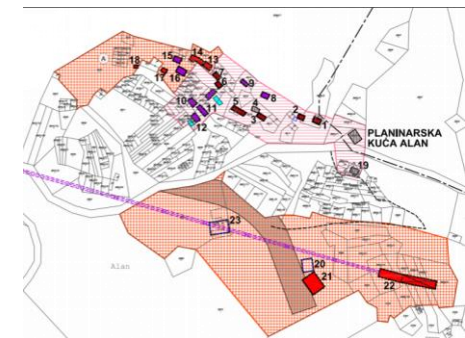
HODOGRAM DONOŠENJA ZAKONA I PROPISA

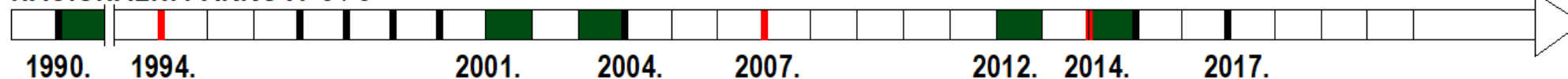
DOKUMENTI I PROSTORNI PLANOVI DRŽAVNE RAZINE

- STRATEGIJA PROSTORNOG RAZVOJA RH - donesena 2017.g.
- DRŽAVNI PLAN PROSTORNOG RAZVOJA - izrada u tijeku
- PPPPO - za područje ZERP-a; epikontinentalnog pojasa RH; nacionalnog parka i parka prirode; područja određena DPPR-om
- UPU DRŽAVNOG ZNAČAJA

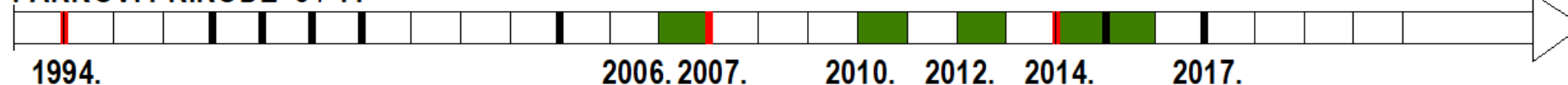
PPPPO

NACIONALNI PARKOVI 8 / 8

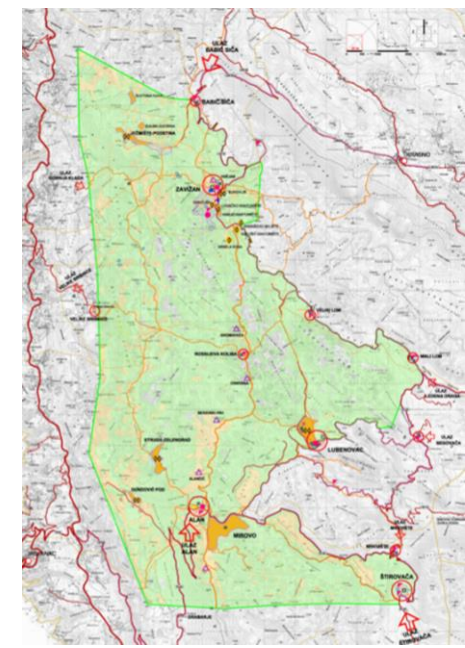
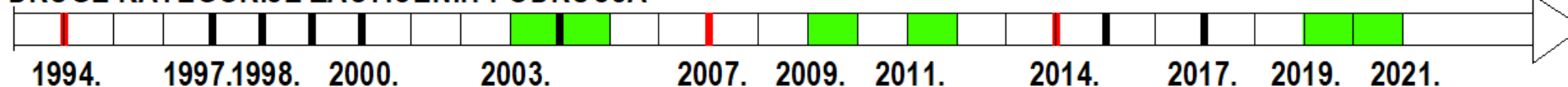
PARKOVI PRIRODE 8 / 11

PPPPO NP - u tijeku - 1 liD / 3 nova plana)

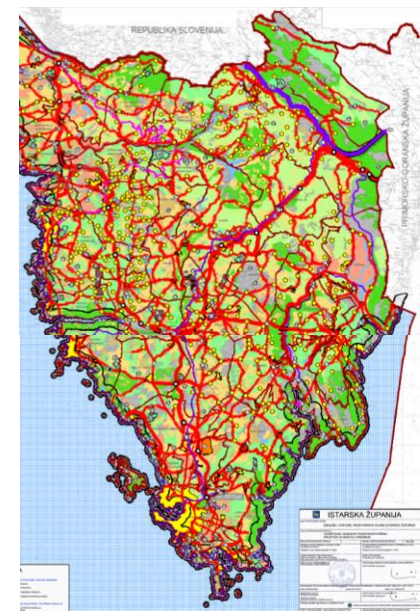
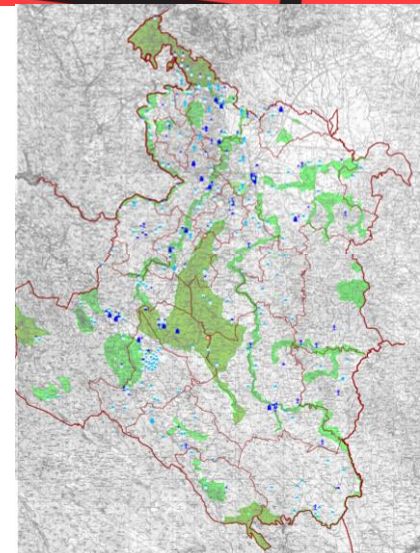
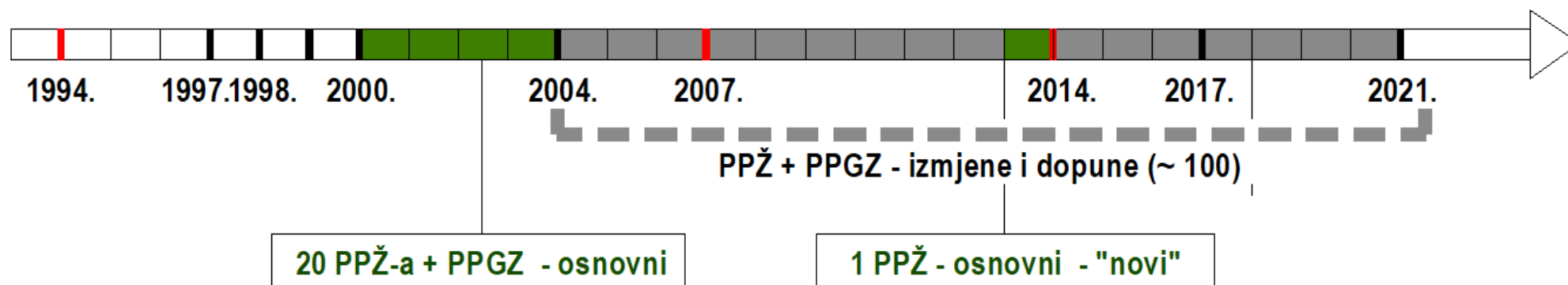
PPPPO PP - bez liD

DRUGE KATEGORIJE ZAŠTIĆENIH PODRUČJA

PROSTORNI PLANOVİ PODRUČNE (REGIONALNE) RAZINE

PROSTORNI PLANOVI ŽUPANIJA I PROSTORNI PLAN GRADA ZAGREBA

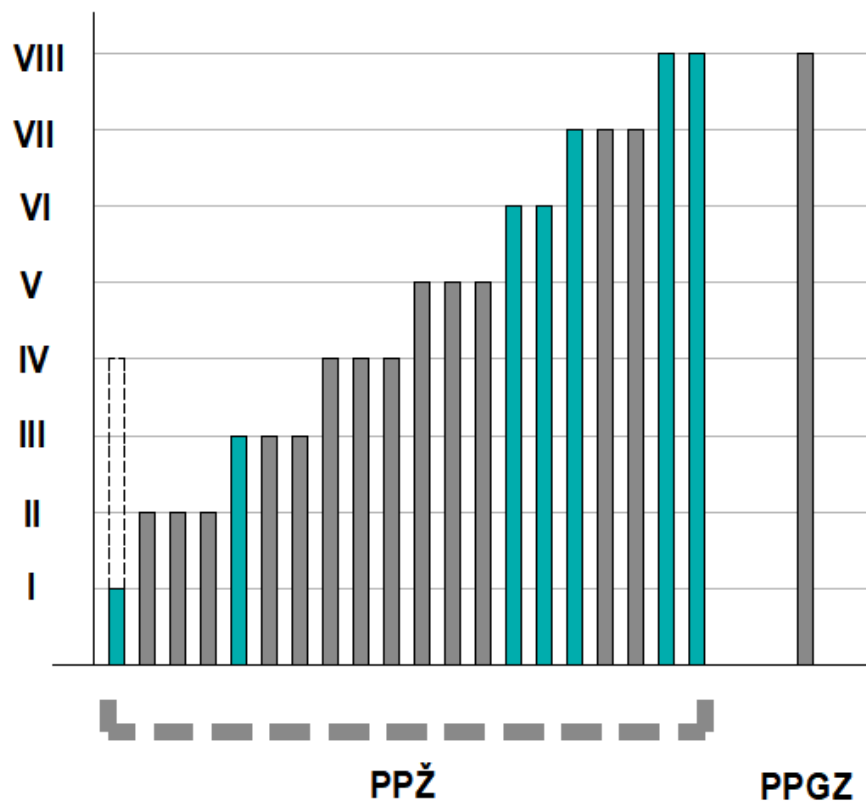

PPŽ I PPGZ - izmjene i dopune

Broj
izmjena i dopuna
(donesenih)

■ jadranske županije
■ kontinentalne županije + Grad Zagreb

Broj izmjena i dopuna: - doneseno ~ 100
- u tijeku ~ 10

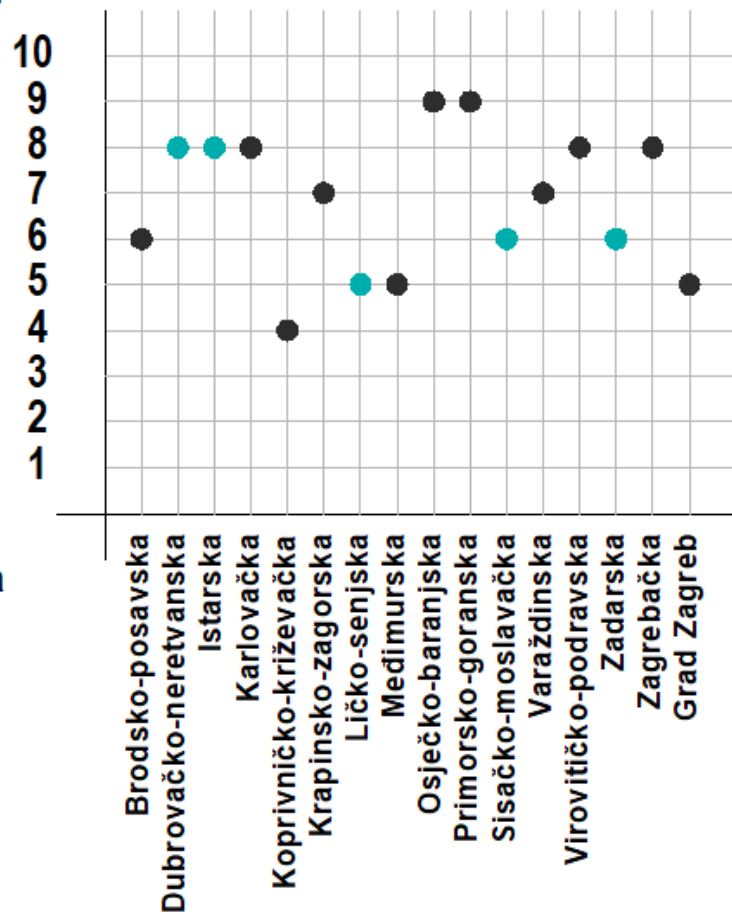

REZULTATI ANKETE - Koliko važeći županijski planovi odgovaraju trenutnim potrebama prostornog, društvenog i gospodarskog razvoja županija?

odgovara
u potpunosti

plan odgovara potrebama

uopće
ne odgovara

- prosječna ocjena 6,81

Razlozi liD (sveobuhvatne / ciljane):

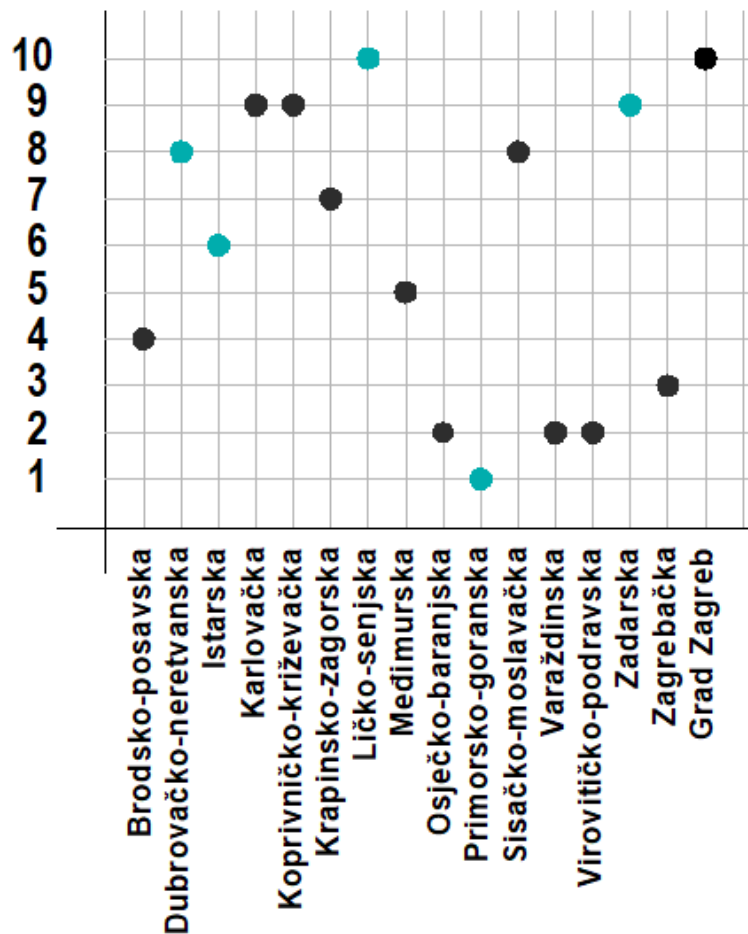
- usklađenje s propisima
- usklađenje s razvojnim potrebama države, županije, gradova i općina bez izmjene osnovne koncepcije

REZULTATI ANKETE - Koliko je izražena potreba za donošenjem novog županijskog prostornog plana?

jako
izražena

- prosječna ocjena 5,93

potreba za novim planom
ne postoji

Preduvjeti za izradu PPŽ/PPGZ:

- donošenje DPPR, novog Pravilnika, izmjena Uredbe o zahvatima drž. i žup. značaja
- usklađenje ostalih sektorskih sustava, strategija, propisa
- izrada detaljne analitike stanja u prostoru
- izrada/revizija stručnih podloga
- utvrđivanje novih realnih polaznih postavki

Izradu novog plana planiraju:

- 3 županije (od 15 anketiranih)
- Grad Zagreb

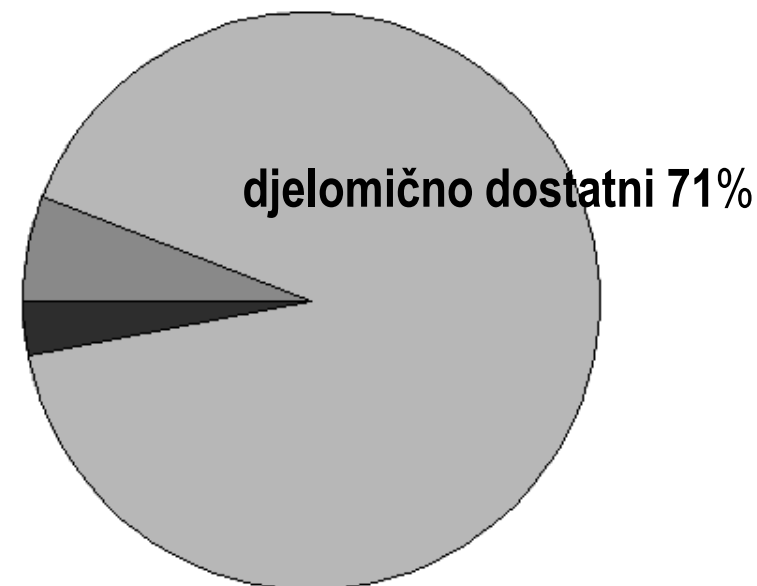
REZULTATI ANKETE - struktura i broj zaposlenika Zavoda za prostorno uređenje županija i Grada Zagreba

Županijski zavod / Zavod Grada Zagreba	Br. arhitekata	Br. ovlaštenih urbanista	Ostale struke	Administracija	Ukupno	Prosječan br. ovlaštenih urbanista/zavodu	Prosječan broj zaposlenika/zavodu
Županijski zavodi *	55	46	94	15	164	2,4	8,6
Zavod Grada Zagreba	17	13	14	2	33		
Ukupno	62	59	108	17	197		

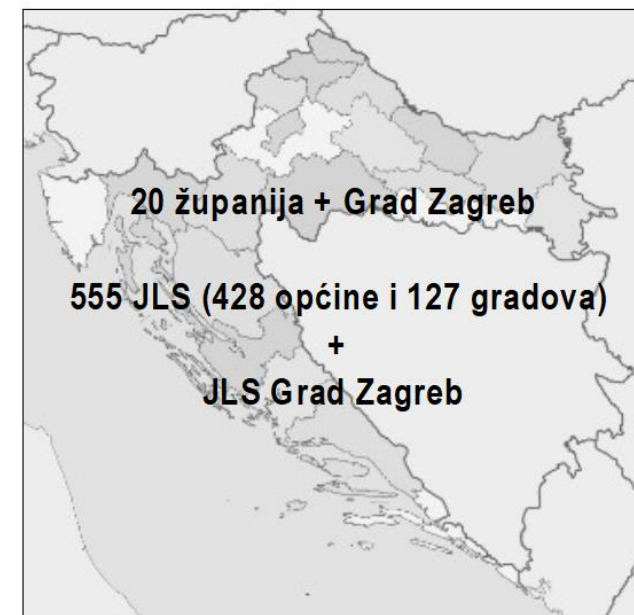
*izračun na bazi 19 županija

Koliko su stručni kapaciteti Zavoda dostatni za obavljanje djelatnosti Zavoda?

potpuno dostatni 21%
uglavnom nedostatni 8%

BROJ OVLAŠTENIH URBANISTA I USTANOVA/TVRTKI koje imaju suglasnost za izradu poslova prostornog uređenja

	Broj ovlaštenih urbanista	Broj ustanova/tvrtki - suglasnost	
		svi stručni poslovi prostornog uređenja	urbanistički planovi uređenja
ustanove	100	22	
privatne tvrtke	400	64	40
UKUPNO	500	86	40

PROSTORNI PLANOV I LOKALNE RAZINE

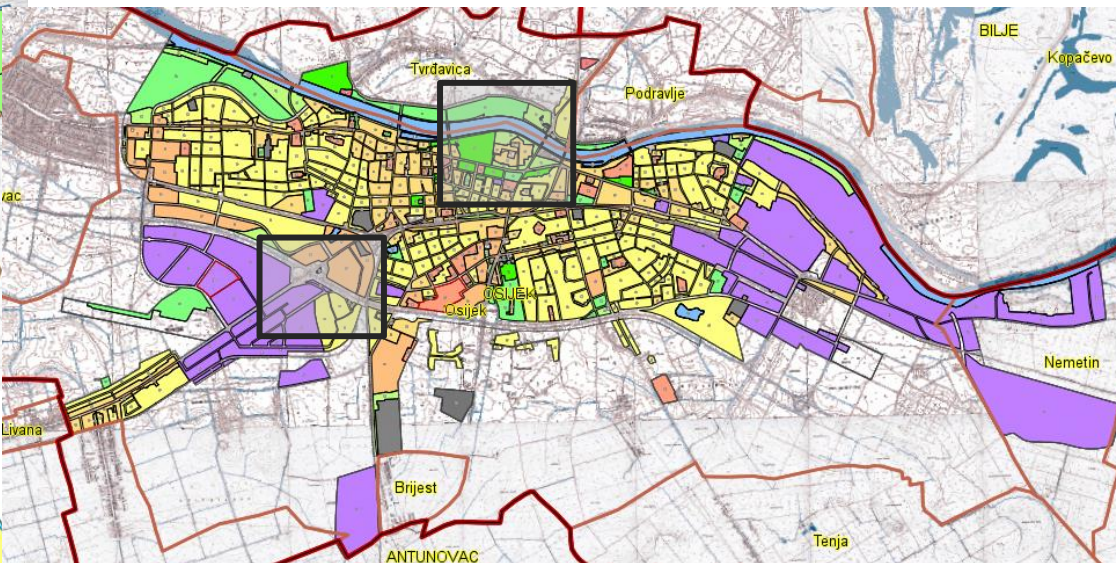
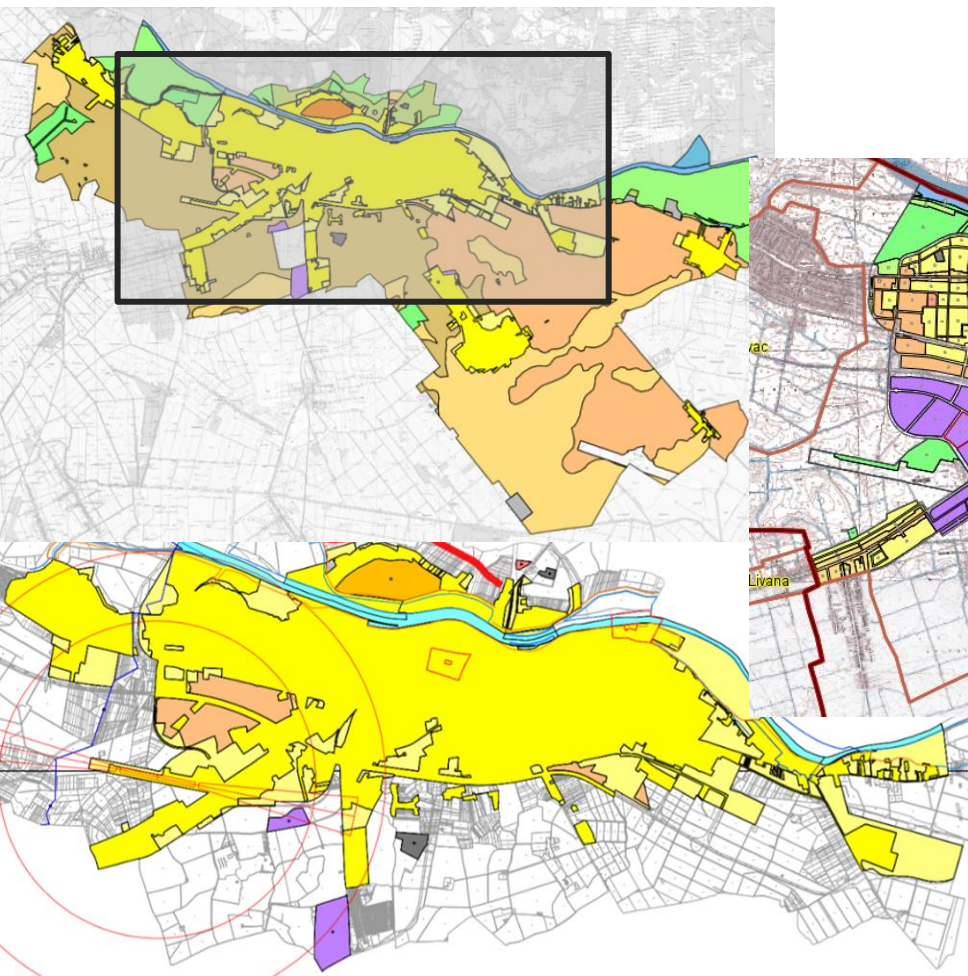
PPUG/O

mj 1:25000 / 5000

GUP

mj 1: 10000 (5000)

UPU (DPU/PUP)

mj 1:2000 (5000 / 1000)

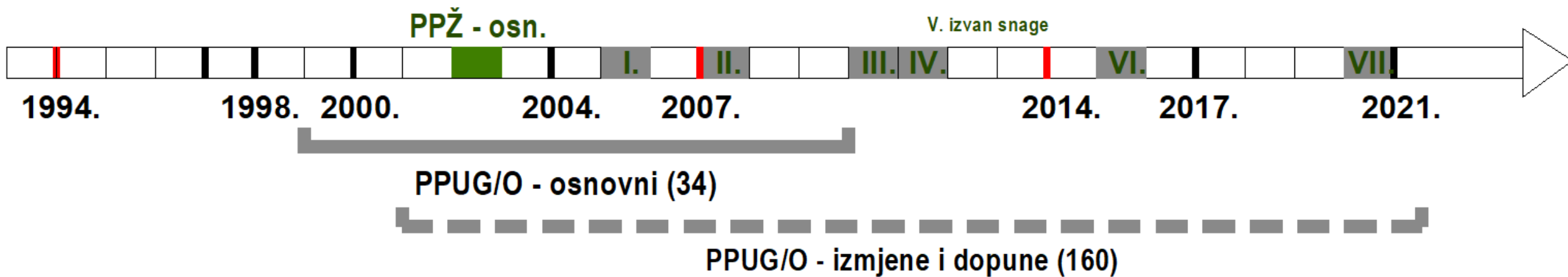
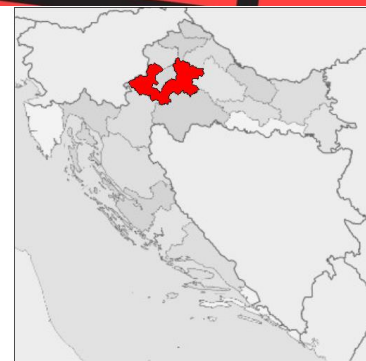

mj 1:1000 (500)

PPUG/PPUO Zagrebačka županija: - 9 gradova
- 25 općina

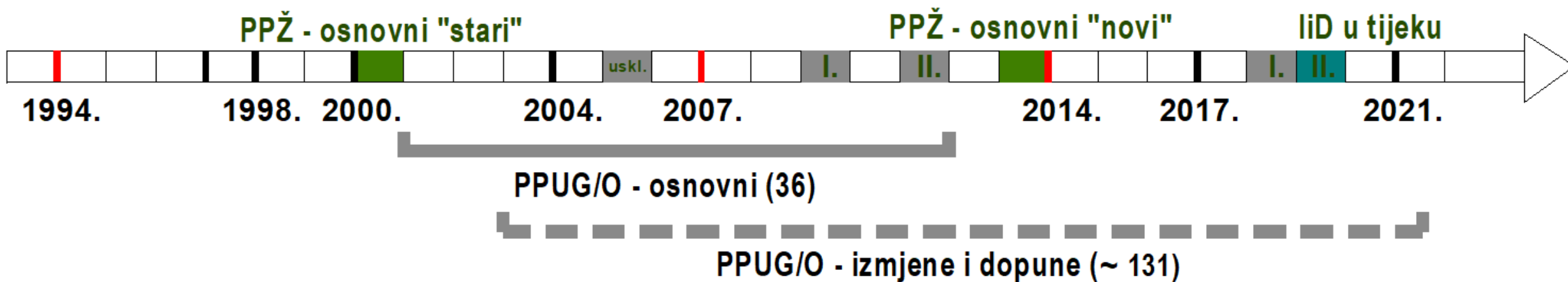
~ 9 izmjena i dopuna u tijeku

PPUG/PPUO Primorsko-goranska županija: - 14 gradova - 22 općine

~ 20 izmjena i dopuna u tijeku

PPUG/PPUO - Ukupan broj izmjena i dopuna / županijama + Grad Zagreb

Županija / Grad Zagreb	Br. gradova	liD PPUG-ova	Br. općina	liD PPUO-va	Br. gradova i općina	Izmjene i dopune ukupno
Zagrebačka	9	45	25	115	34	160
Krapinsko-zagorska	7	33	25	91	32	124
Sisačko-moslavačka	7	34	12	31	19	65
Karlovačka	5	13	17	44	22	57
Varaždinska	6	22	22	52	28	74
Koprivničko-križevačka	3	13	22	58	25	71
Bjelovarsko-bilogorska	5	21	18	41	23	62
Primorsko-goranska	14	60	22	71	36	131
Ličko-senjska	4	17	8	39	12	56
Virovitičko-podravska	3	7	13	38	16	45
Požeško-slavonska	5	17	5	12	10	29
Brodsko-posavska	2	10	26	78	28	88
Zadarska	6	31	28	105	34	136
Osječko-baranjska	7	33	35	105	42	138
Šibensko-kninska	5	23	15	45	20	68
Vukovarsko-srijemska	5	18	26	63	31	81
Splitsko-dalmatinska	16	48	39	106	55	154
Istarska	10	50	31	106	41	156
Dubrovačko-neretvanska	5	18	17	50	22	68
Međimurska	3	14	22	63	25	77
UKUPNO - Županije	127	527	428	1313	555	1840
Grad Zagreb	1	8			1	8
UKUPNO	128	535	428	1313	556	1848

Prosječan broj liD-a:

- županije + Grad Zagreb 88

- jadranske županije 110

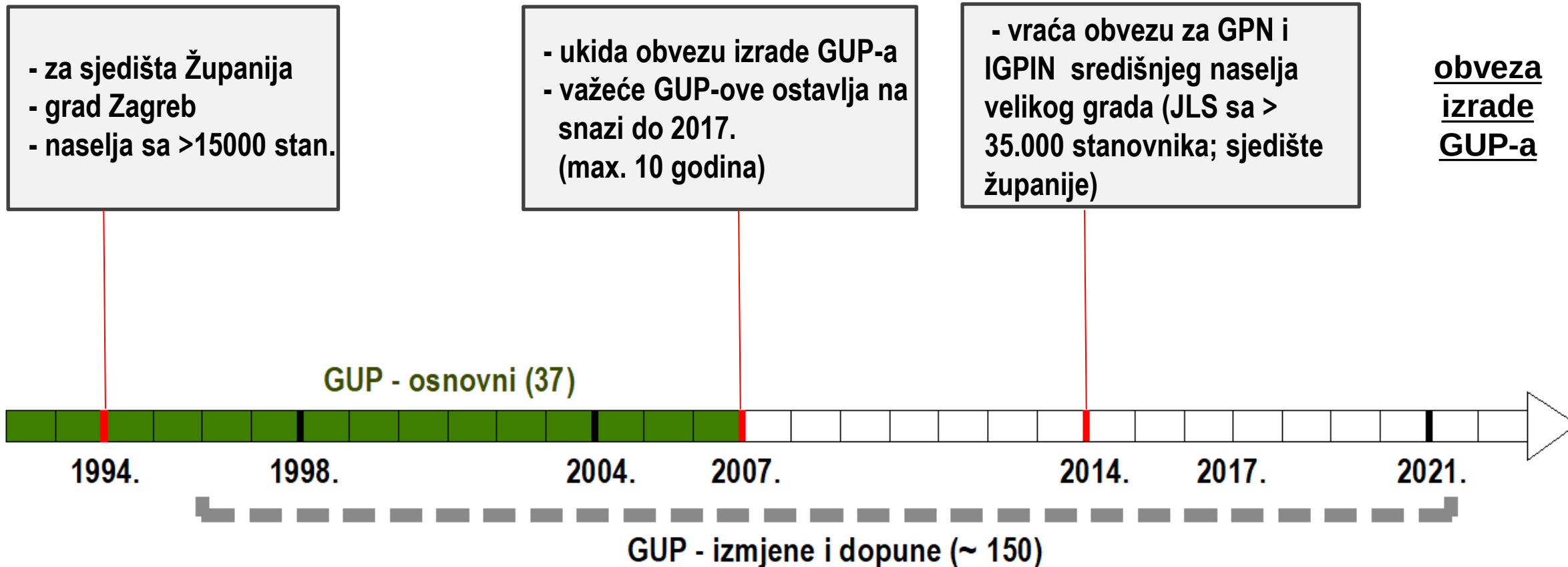
- kontinentalne županije 82

(bez Grada Zagreba)

■ jadranske županije

■ kontinentalne županije + Grad Zagreb

GUP - obveza izrade

ZAKLJUČAK:

- posljednji PPŽ izrađen 2013.g. (2004.g.)
- PPU gradova/općina stari između 10 i 20+ godina
- posljedni GUP izrađen 2006.g.
- veliki broja izmjena i dopuna - usklađenje s propisima, planovima više razine, razvojnim potrebama županija i JLS- a
- nemogućnost izrade novog prostornog plana od 2014.g. (sveobuhvatne izmjene i dopune)
- neophodna nova generacija planova (u smislu sustavne izrade novih noveliranih planova za sve razine planova)

PLANIRANJE SREDIŠNJIH NASELJA

PLANIRANJE SREDIŠNJIH NASELJA

SREDIŠNJA NASELJA:

Veliki gradovi - županijska sjedišta i gradovi veći od 35.000 st.

Ostala središnja naselja gradova

Središnja naselja općina

U ANALIZI PLANIRANJA SREDIŠNJIH NASELJA OBRAĐENO 128 NASELJA SA STATUSOM GRADA

DETALJNIJI PROVEDBENI PROSTORNI PLANOVI ZA
CJELOVITO PODRUČJE GRADA (područje koje je PPUG-om
utvrđeno kao građevinsko područje središnjeg naselja):

Generalni urbanistički plan (GUP) – obuhvaćeno cjelovito naselje

Urbanistički plan uređenja (UPU) – obuhvaćeno cjelovito naselje

Urbanistički (UPU), detaljni (DPU) i provedbeni (PUP) – dio naselja

Prostorni plan uređenja grada – za preostale dijelove naselja koji se
ne provode temeljem provedbenog plana užeg područja

ZAŠTO UPU (GUP) vs PPUG

Značaj **URBANISTIČKOG PLANA UREĐENJA** kao detaljnijeg provedbenog plana:

- planiranje prostornih cjelina (grad, naselje, gradska četvrt, kulturno-povijesna cjelina i sl.) jedinstvenog urbanističkog koncepta
- određenje budućeg prostornog razvoja
- postizanje funkcionalne prostorne organizacije
- osiguranje višeg standarda korištenja i zaštite prostora
- primjena urbanističkih kriterija za planiranje prostora
- uvažavanje i očuvanje prostornih vrijednosti u užem i širem kontekstu
- uravnoteženost odnosa izgrađenih i neizgrađenih površina
- estetsko oblikovanje cjeline, građevina i površina
- uravnoteženost javnog i privatnog interesa

ZAKONSKI OKVIR O DETALJNIJIM PROVEDBENIM PROSTORNIM PLANOVIMA

GUP

ZPU 2013.

- **obvezno** za gradove sjedišta županija i velike gradove s **više od 35.000 stanovnika**
- utvrđuje **uvjete provedbe zahvata u prostoru** te **smjernice za izradu UPU-a**, određuje neizgrađeni/ neuređeni dio GPN-a i IGPIN-a te dio GPN-a planiran za urbanu preobrazbu i urbanu sanaciju

UPU

ZPUIG 2007.

- **obvezno** za neizgrađene dijelove GPN-a i neizgrađene IGPIN-e te za dijelove planirane za urbanu obnovu
- **detaljnije određuje: prostorni razvoj naselja ili dijela naselja s osnovom prostornih i funkcionalnih rješenja, uvjeta i oblikovanja pojedinih prostornih cjelina naselja**
- **određuje osobito: namjenu površina, površine javne namjene, razmještaj djelatnosti, infrastrukturnu osnovu, mjere zaštite, uređenje zelenih, parkovnih i rekreacijskih površina, uvjete uređenja i korištenja površina, građevina i zahvata**

→

ID ZPUIG 2011.

- **obvezno** za neizgrađene **I NEUREĐENE** dijelove GPN-a i neizgrađene **I NEUREĐENE** IGPIN-e te za dijelove planirane za urbanu obnovu

→

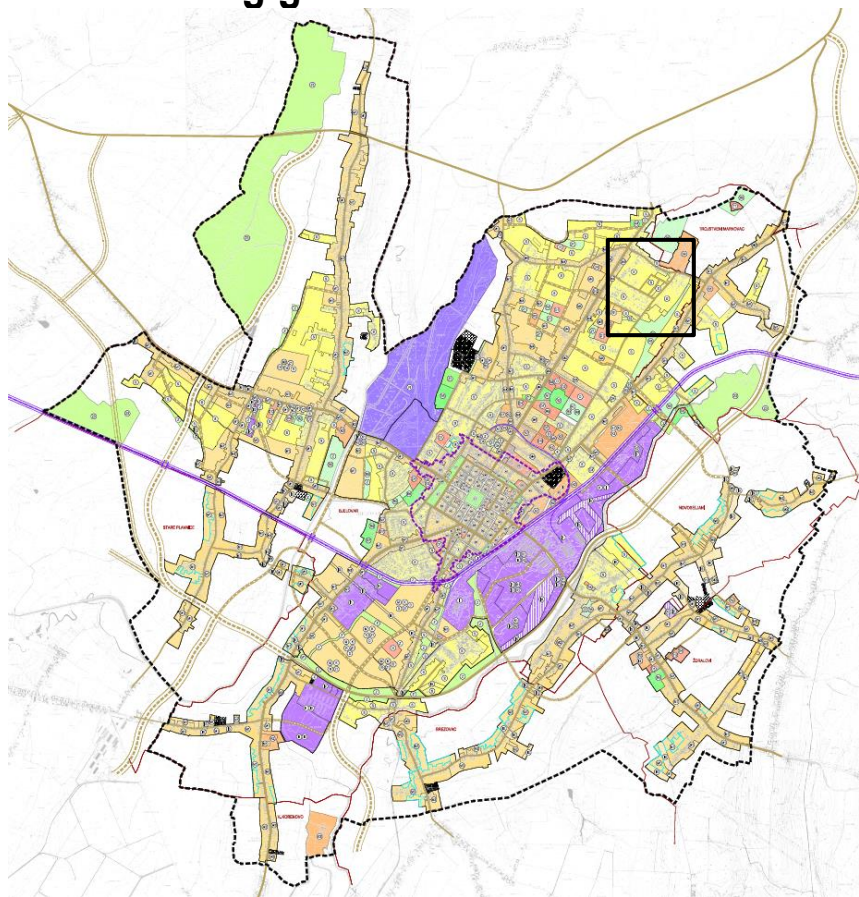
ZPU 2013.

- **obvezno** za **NEUREĐENE** dijelove GPN-a i **NEUREĐENE** IGPIN-e te za dijelove planirane za urbanu obnovu
- **uvodi planiranje s „detaljnošću UPU-a”**
- **obvezno sadrži: detaljnu podjelu područja na posebne prostorne cjeline po namjeni, prikaz gr. čestica namijenjenih za građenje/uređenje površina javne namjene i druge detaljne uvjete korištenja i uređenja prostora te građenja građevina**

OBVEZA IZRADE DETALJNIJEG PROVEDBENOG PROSTORNOG PLANA

obveza je propisana za:

- GUP velikog grada

IV. ID GUP-a grada Bjelovara

- UPU neuređenog
dijela građevinskog
područja

a između?

Nema zakonske obveze za izradu:

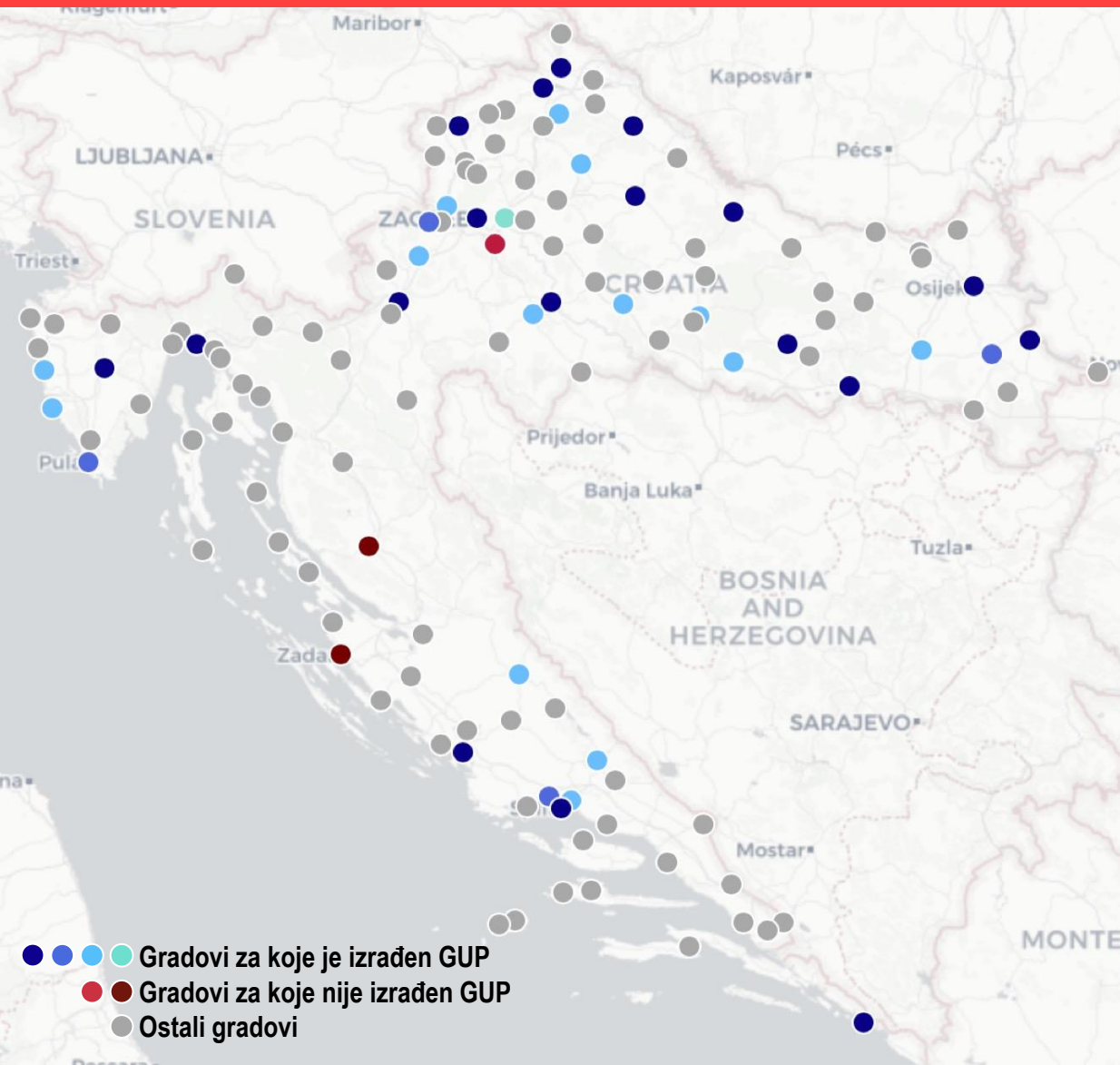
UPU-a središnjeg naselja Grada

(UPU-a središnjeg naselja Općine)

UPU-a specifičnih prostornih cjelina naselja

npr. za kulturno-povijesnu cjelinu

VELIKI GRADOVI

Ukupno je 37 GUP-ova na snazi.

Temeljem Zakona o prostornom uređenju (2014.):

sjedišta županija (20)

18 izrađenih GUP-ova za **gradove**: Bjelovar, Čakovec, Dubrovnik, Karlovac, Koprivnica, Krapina, Osijek, Pazin, Požega, Rijeka, Sisak, Slavonski Brod, Split, Šibenik, Varaždin, Virovitica, Vukovar i Zagreb
nisu izrađeni za **gradove**: **Gospić** (UPU) i **Zadar**

ostali veliki gradovi (> 35.000 st.) (5)

4 izrađena GUP-a za **gradove**: Pula, Kaštela, Samobor i Vinkovci
nije izrađen za **grad** **Veliku Goricu** (UPU)

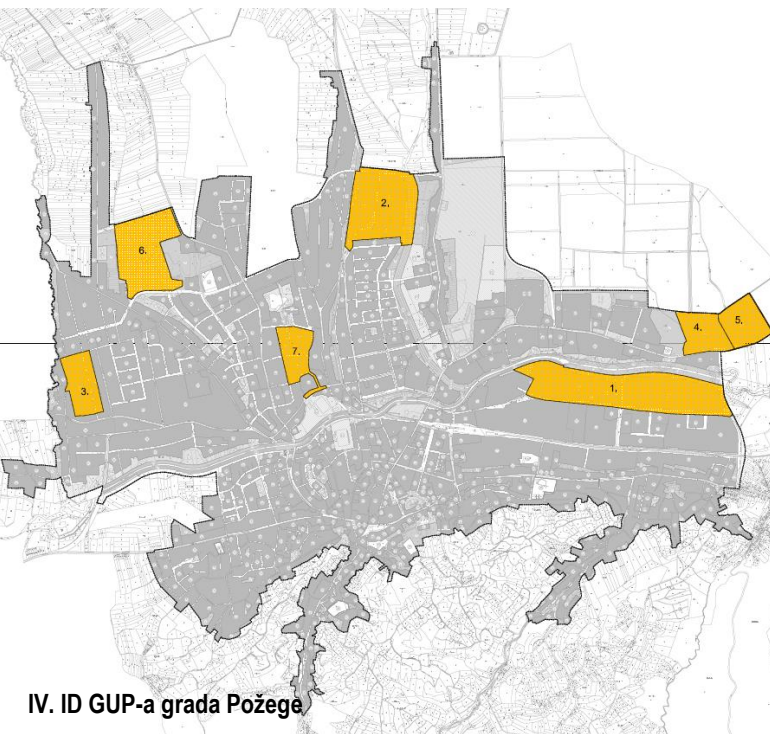
Izrađeni prije Zakona o prostornom uređenju (2014.):

15 izrađenih GUP-ova i za **gradove**: Đakovo, Jastrebarsko, Knin, Križevci, Kutina, Nova Gradiška, Pakrac, Petrinja, Poreč, Rovinj, Sinj, Solin, Varaždinske Toplice i Zaprešić i **naselje** Sesvete

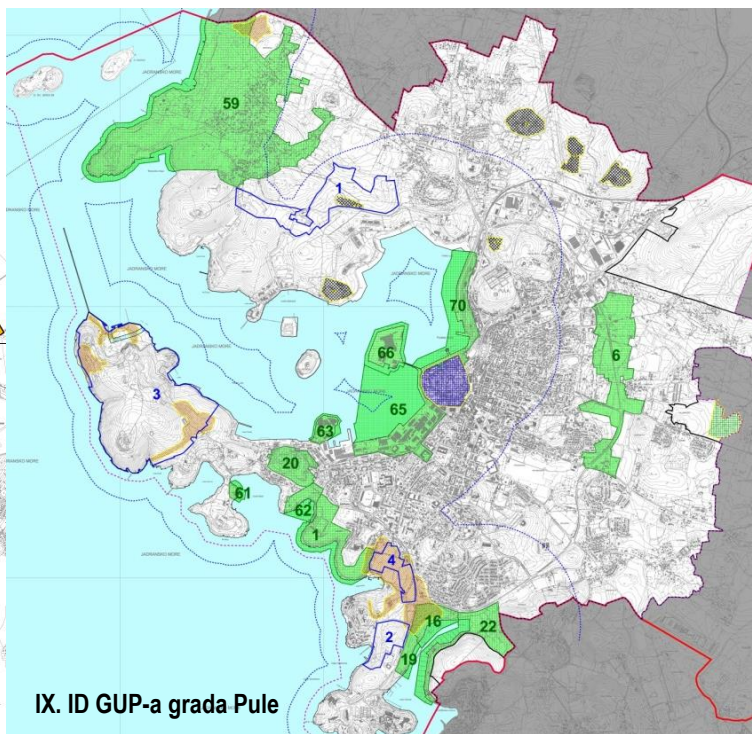

DETALJNIJA RAZRADA NA PODRUČJU OBUHVATA GUP-A

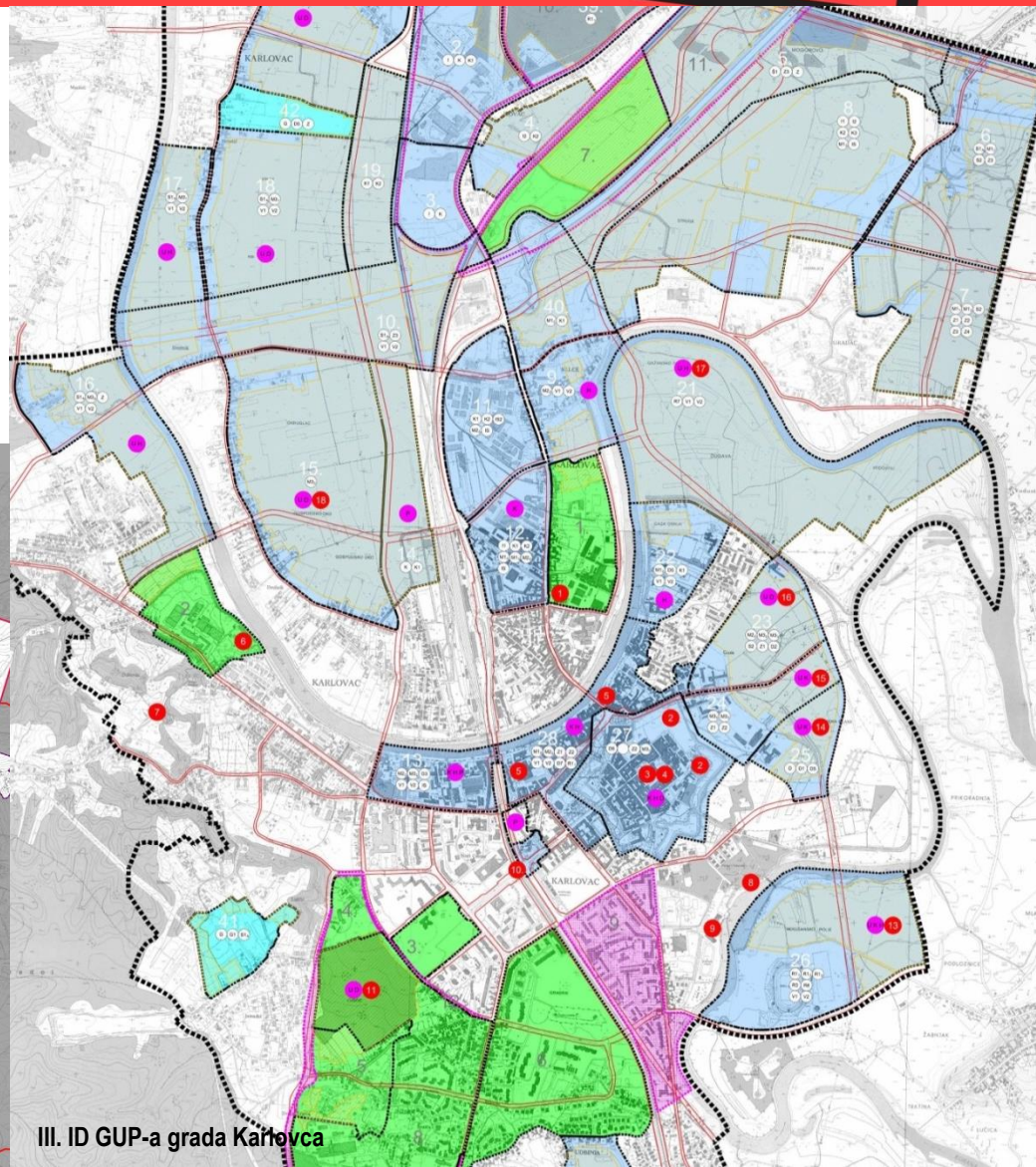
- dodatno planirani UPU-i
- dodatno planirani UPU-i uz zadržavanje postojećih UPU-ova (DPU-ova, PUP-ova) ili
- detaljnija urbanistička razrada UPU-ima gotovo cijelog gradskog područja

IV. ID GUP-a grada Požege

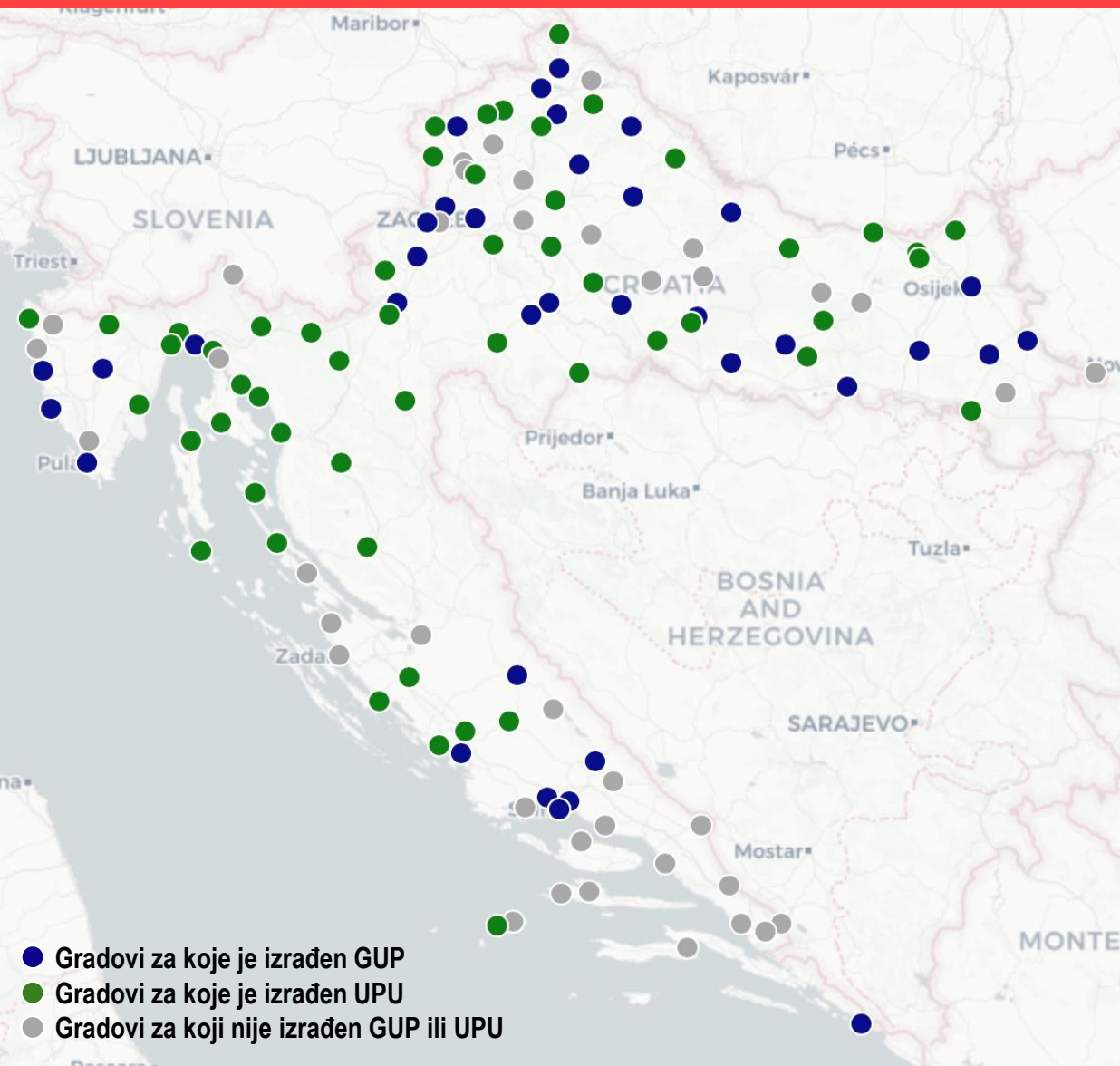

IX. ID GUP-a grada Pule

III. ID GUP-a grada Karlovcva

OSTALA SREDIŠNJA NASELJA SA STATUSOM GRADA (92)

Provedbeni prostorni planovi središnjih naselja gradova

52 GRADA – neposredna provedba temeljem
UPU-a **CJELOVITOG GRADSKOG PODRUČJA**

40 GRADOVA – neposredna provedba temeljem
PPUG-a

ili

PPUG-a + - UPU-a izrađenih za dijelove grada
- DPU-a
- PUP-a

OSTALA SREDIŠNJA NASELJA SA STATUSOM GRADA (92)

Provedbeni prostorni planovi središnjih naselja gradova

52 GRADA – neposredna provedba temeljem
UPU-a **CJELOVITOG GRADSKOG PODRUČJA**

40 GRADOVA – neposredna provedba temeljem
PPUG-a

ili

PPUG-a + - UPU-a izrađenih za dijelove grada
- DPU-a
- PUP-a

od kojih je za **9 GRADOVA** PPUG-om planirana izrada UPU-a za
središnja naselja (3 u izradi)

POKAZATELJI PO ŽUPANIJAMA

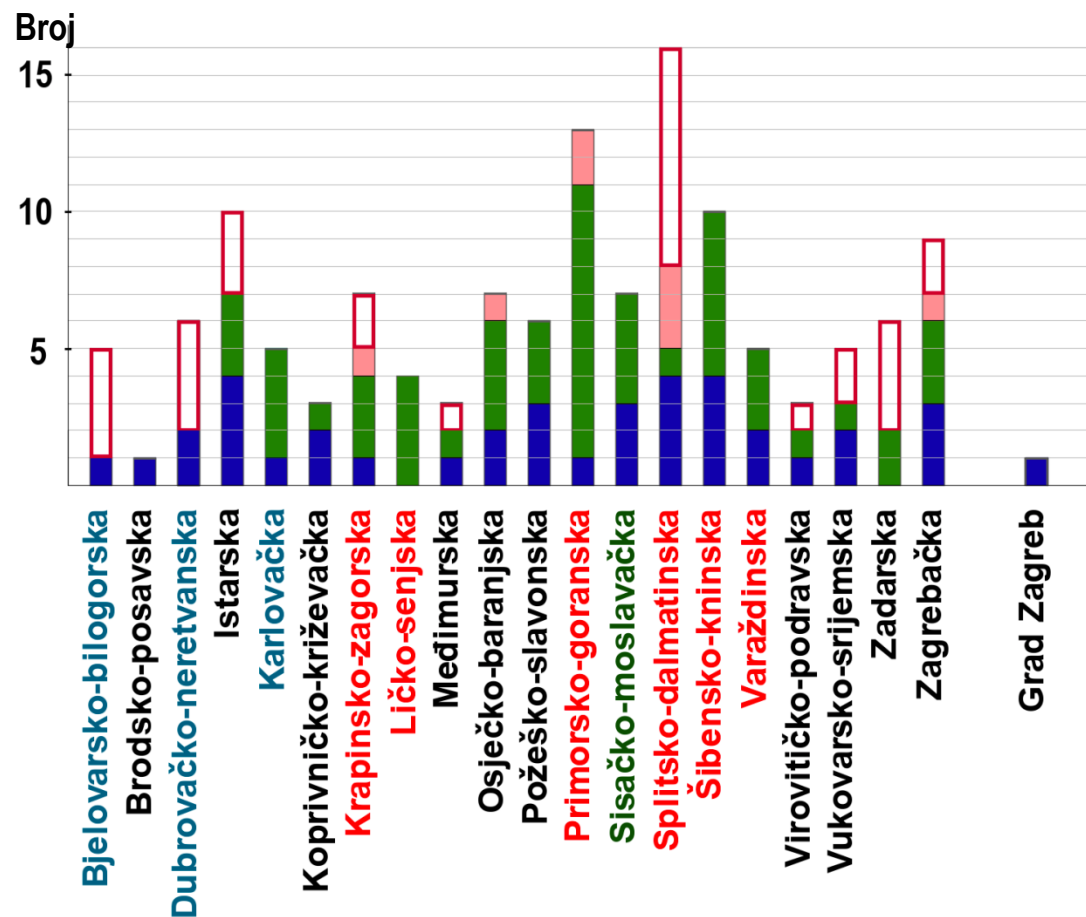
Broj GUP-ova i UPU-ova

	RH	
neplaniran UPU	31	31%
planiran UPU	9	
izrađen UPU	52	69%
izrađen GUP	36	
ukupno	128	

ANKETNO PITANJE:

Obveza izrade UPU-a središnjeg naselja temeljem PPŽ-a

- propisana obaveza
- propisana preporuka
- nije propisano
- za središnja naselja temeljem određene obveze konzervatorskom podlogom

POKAZATELJI PO ŽUPANIJAMA

Udio izgrađenih, planiranih i
neizgrađenih provedbenih planova

Prosjeak po županiji

1,5

0,4

2,5

1,7

neplaniran UPU

planiran UPU

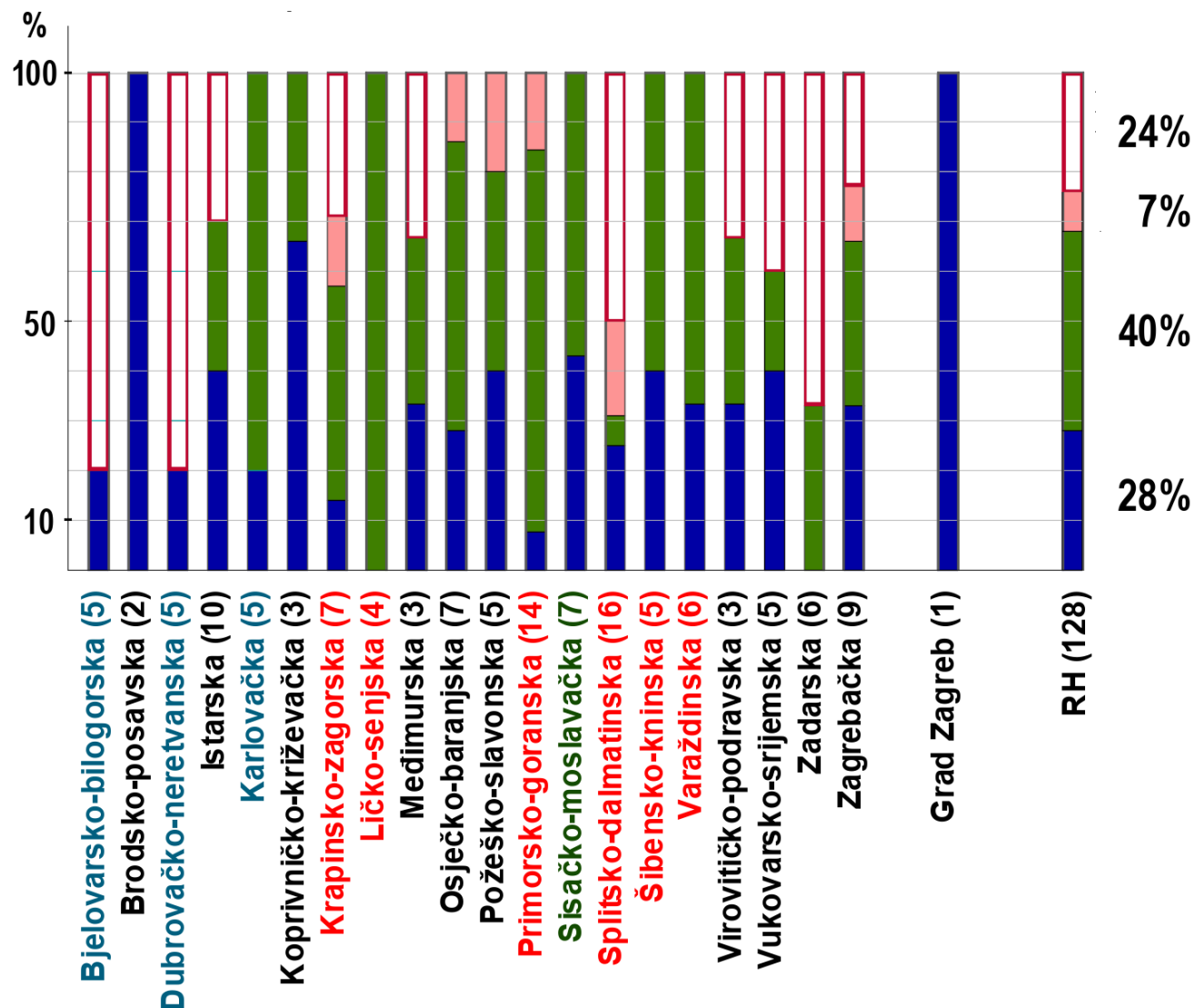
izrađen UPU

izrađen GUP

ANKETNO PITANJE:

Obveza izrade UPU-a središnjeg naselja temeljem PPŽ-a

- propisana obaveza
- propisana preporuka
- nije propisano
- za središnja naselja temeljem određene obveze konzervatorskom podlogom

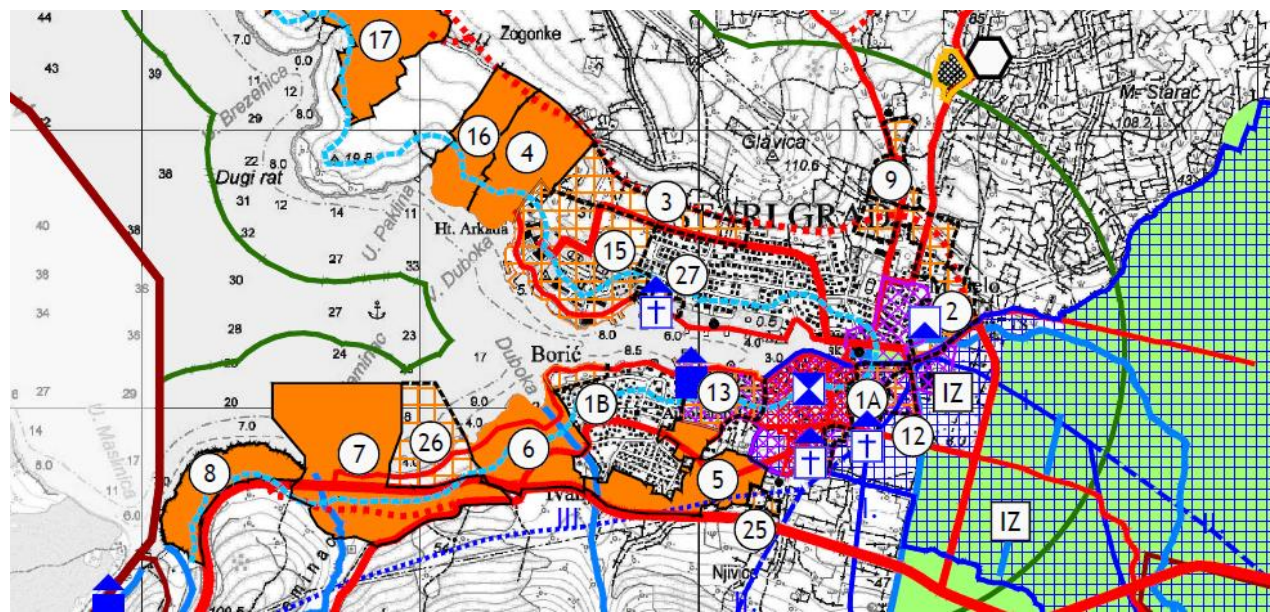
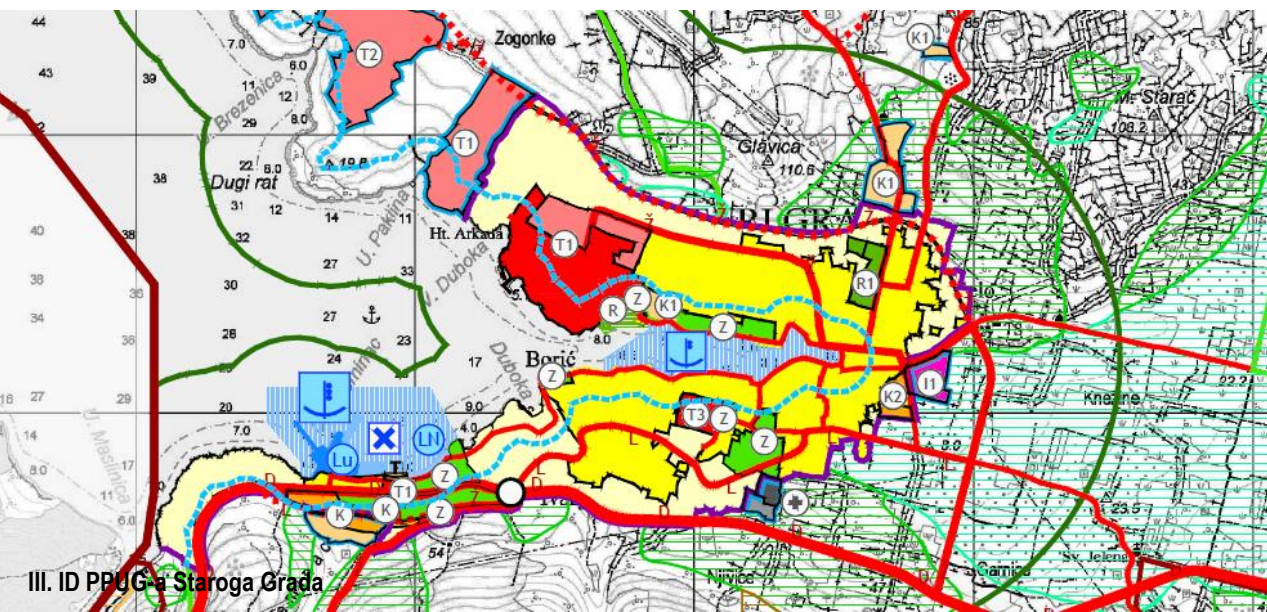

ŠTO KADA nema obveze izrade detaljnijeg provedbenog plana cjelovitog područja grada - PRIMJER

III. ID PPUG-a Staroga Grada – građevinsko područje središnjeg naselja neposredno se provodi temeljem:

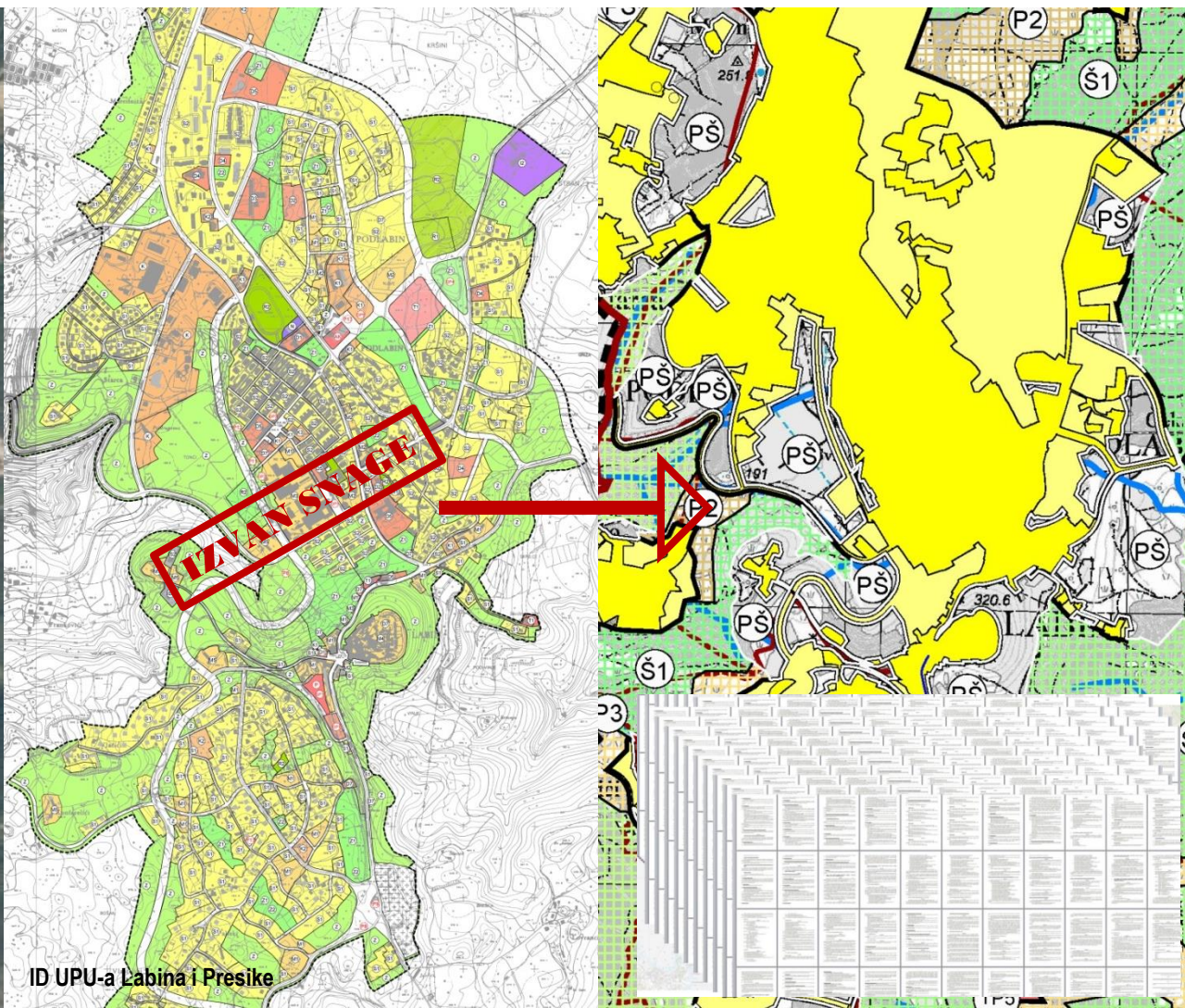
- više UPU-a na snazi
- više planiranih UPU-a, ali tek po njihovu donošenju
- PPUG-a na području za koje nije donesen UPU ili nije zakonom propisana obvezna izrada UPU-a

Neplaniranjem cjelovitog područja grada (odnosno građevinskog područja središnjeg naselja) gradski prostor je fragmentirano planiran pojedinačnim UPU-ima ili se pojedini dijelovi uopće ne razmatraju kroz detaljnija urbanistička rješenja.

ŠTO AKO se izrađen detaljniji provedbeni plan cjelovitog područja grada stavi izvan snage - PRIMJER

ID UPU-a Labina i Presike – u građevinskom području središnjeg naselja neposredno se provodi temeljem važećeg UPU-a cjelovitog područja grada

Nepostojanjem zakonske obveze izrade UPU-a cjelovitog područja središnjeg naselja nema ograničenja za stavljanje UPU-a izvan snage te posljedično realizacije zahvata temeljem PPUG-a, odnosno odredbi za provedbu u građevinskom području središnjeg naselja.

ZAKLJUČAK

- u odnosu na ukupan broj naselja sa statusom grada (128) zakonski je obvezna izrada GUP-a za njih 25, dok za ostale gradove **nema obveze urbanističkog planiranja cjelovitog gradskog prostora (103, odnosno 80%)**
- na snazi 36 GUP-ova (od čega 22 grada imaju zakonsku obvezu izrade GUP-a)
- na snazi 52 UPU-a izrađena za cjelovito područje grada (područje koje je PPUG-om utvrđeno kao građevinsko područje središnjeg naselja)
- **40 gradova (31%) nemaju urbanistički planirano gradsko područje u cjelini** (provedba zahvata temeljem PPUG-a te provedbenih planova na snazi izrađenih za dijelove gradskog područja)
- neophodno zakonski utvrditi obvezu izrade urbanističkog plana uređenja, odnosno detaljnijeg provedbenog plana za cjelovito gradsko područje